

TIESAS RĪKOJUMS (astotā palāta)

2010. gada 16. novembrī*

Lieta C-73/10 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2010. gada 8. februārī cēla

Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG, Hamburga (Vācija), ko pārstāv A. Rinne [*A. Rinne*], *Rechtsanwalt*, S. Kons [*S. Kon*] un K. Hamps [*C. Humpe*], *solicitors*, kā arī K. Vajda [*C. Vajda*], *QC*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībiece tiesvedībā —

Eiropas Komisija, ko pārstāv M. Kellerbauers [*M. Kellerbauer*] un A. Biolans [*A. Biolan*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Šimans [*K. Schiemann*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] un A. Prehala [*A. Prechal*] (referente),

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

uzklausījusi ģenerālvokāti,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

1. Apelācijas sūdzībā *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG* lūdz atcelt Eiropas Kopienų Pirmās instances tiesas 2009. gada 30. novembra rīkojumu lietā T-2/09 *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Komisija* (turpmāk tekstā — “pārsūdzētais rīkojums”), ar kuru tā kā acimredzami nepieņemamu noraidīja prasību atcelt Komisijas 2008. gada 15. oktobra Lēmumu C(2008) 5955, galīgā redakcija, par EKL 81. pantā paredzētās procedūras piemērošanu (lieta

COMP/39.188 — Banāni) (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”), tāpēc ka šī prasība bija celta pēc termiņa beigām.

Prāvas priekšvēsture un tiesvedība Pirmās instances tiesā

2. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ir atbilstoši Vācijas tiesībām dibināta komandītsabiedrība.

3. 2008. gada 21. oktobrī tai tika paziņots apstrīdētais lēmums, kurā Eiropas Kopienu Komisija konstatēja, ka vairāki uzņēmumi, starp kuriem bija apelācijas sūdzības iesniedzēja, bija pārkāpuši EKL 81. pantu, piedaloties saskaņotās darbības, daļā kopējā tirgus koordinējot banānu orientējošo cenu, un uzlika minētajiem uzņēmumiem naudas sodus.

4. *Fresh Del Monte Produce Inc.* (turpmāk tekstā — “*Del Monte*”) tika noteikts kopīgi un solidāri ar apelācijas sūdzības iesniedzēju samaksāt pēdējai uzlikto naudas sodu, tāpēc ka laika posmā, kurā apelācijas sūdzības iesniedzēja bija piedalījies pārkāpuma izdarīšanā, *Del Monte* tajā īstenoja izšķirošu ietekmi. Ar 2008. gada 31. decembrī iesniegtu prasības pieteikumu *Del Monte* cēla prasību Pirmās instances tiesā, lūdzot atcelt apstrīdēto lēmumu. Šajā lietā, kas šobrīd tiek izskatīta, apelācijas sūdzības iesniedzējai ar 2010. gada 17. februāra rīkojumu lietā T-587/08 *Fresh Del Monte Produce*/Komisija tika atļauts iestāties lietā *Del Monte* prasījumu atbalstam.

- 5 Pa telefaksu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika saņemts 2009. gada 2. janvārī, apelācijas sūdzības iesniedzēja nosūtīja prasības pieteikuma, kurā lūgts atcelt apstrīdēto lēmumu, kopiju, kuras oriģināls minētajā kancelejā tika iesniegts 9. janvārī.

- 6 Kad Pirmās instances tiesas sekretārs 2009. gada 4. februāra vēstulē informēja apelācijas sūdzības iesniedzēju, ka tās prasība nebija celta EKL 230. pantā paredzētajā termiņā, tā 20. februāra vēstulē sniedza apsvērumus par prasības pieteikuma novēloto raksturu un lūdza izdarīt atkāpi no minētā termiņa.

- 7 Apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā ziņā apgalvoja, ka minētā prasības pieteikuma iesniegšana ar nokavēšanos notika tāpēc, ka tās pārstāvji bija nepareizi interpretējuši Pirmās instances tiesas Reglamentu. Precīzāk, tā apsvērumu pielikumā sniedza viena no pārstāvjiem liecību, saskaņā ar kuru trīs tā darbinieki, lasot minētā Reglamenta 101. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punktu kopā ar 102. panta 2. punktu, bija labticīgi uzskatījuši, ka prasības celšanas termiņš beidzās 2009. gada 2. janvārī.

- 8 Apelācijas sūdzības iesniedzēja arī izvirzīja vairākus argumentus, kas pamatojot to, ka, lai gan tās prasības pieteikums bija iesniegts novēloti, Pirmās instances tiesai prasība bija jāatzīst par pieņemamu.

- 9 Tādējādi vispirms tā norādīja, ka prasības nepieņemamības gadījumā tai tikšot nodarīta netaisnība un ievērojami zaudējumi.

- 10 Turpinājumā tā minēja, ka termiņš bija nokavēts tikai nedaudz un tas, ka tās prasības pieteikums bija iesniegts ar nokavēšanos, bija izskaidrojams. Vēl saskaņā ar apelācijas sūdzības iesniedzējas teikto prasības pieņemamība ievērojami neapdraudētu tiesiskās drošības principu un nekādi nekaitētu Komisijai.

- 11 Visbeidzot apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvoja, ka katrā ziņā samērīguma princips un tiesības celt prasību tiesā, kas ir nodrošinātas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — “ECPAK”) 6. pantā, esot svarīgākas par tiesiskās drošības principu, kas esot it īpaši atzīts kriminālprocesa tiesībās Vācijā un Apvienotajā Karalistē.

Pārsūdzētais rīkojums

- 12 Ar pārsūdzēto rīkojumu Pirmās instances tiesa prasību noraidīja kā nepieņemamu, tāpēc ka tā nebija celta tam paredzētajā termiņā.
- 13 Pirmās instances tiesa vispirms šī rīkojuma 10.–17. punktā apliecināja, ka prasība bija celta ar nokavēšanos, kad tā konstatēja, ka saskaņā ar EKL 230. panta piekto daļu, Pirmās instances tiesas Reglamenta 101. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktiem un 2. punktu, kā arī 102. panta 2. punktu termiņš minētās prasības celšanai bija sācies 2008. gada 22. oktobrī un beidzies 2008. gada 31. decembra pusnaktī, ņemot vērā attālumu.
- 14 Pirmās instances tiesa pēc tam pārsūdzētā rīkojuma 20.–23. punktā noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus tās prasības pieteikuma novēlotās iesniegšanas pamatošanai.
- 15 Pirmkārt, Pirmās instances tiesa minētajā 20. punktā atgādināja, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru no Kopienu procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošanas saskaņā ar Tiesas Statūtu 45. panta otro daļu var atkāpties tikai pavisam īpašos gadījumos, kad

pastāv neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara, jo šo noteikumu strikta piemērošana ir jānodrošina saskaņā ar tiesiskās drošības prasību un nepieciešamību novērst jebkādu diskrimināciju vai patvaļīgu rīcību tiesvedībā.

- 16 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā rīkojuma 21. punktā norādīja, pirmkārt, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā lietā nebija ne pierādījusi, ne pat apgalvojusi, ka būtu pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara. Otrkārt, Pirmās instances tiesa nolēma, ka tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja min to, ka tās pārstāvji ir nepareizi interpretējuši Pirmās instances tiesas Reglamenta tiesību normas, tā vēlas pamatoties uz attaisnojamu kļūdu, kas pamatotu atkāpi no tiesiskā regulējuma par šajā lietā piemērojamiem termiņiem piemērošanas, šis tiesiskais regulējums saskaņā ar judikatūru nerada īpašas interpretācijas grūtības, lai varētu uzskatīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir pieļāvusi attaisnojamu kļūdu, kas pamatotu atkāpi no minētā tiesiskā regulējuma piemērošanas.
- 17 Otrkārt, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā rīkojuma 22. punktā atgādināja, ja no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka, nepastāvot skaidriem precizējumiem, Kopienų tiesību sistēmā principā šādi nosacījumi nav jādefinē, izmantojot vienu vai vairākas valstu tiesību sistēmas, un no tā secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti par Vācijas un Apvienotās Karalistes kriminālprocesa tiesībām ir noraidāmi.
- 18 Treškārt, tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja pamatojās uz tiesībām uz efektīvu tiesas aizsardzību, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā rīkojuma 23. punktā nolēma, ka šīs tiesības bija atbilstoši aizsargātas ar to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai bija iespēja celt prasību par tai nelabvēlīgo aktu EKL 230. pantā paredzētajā termiņā, un tās nekādi neietekmēja strikta Kopienų procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošana. Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka ne tiesības vērsties tiesā, ne

samērīguma princips nepamatoja atkāpi no šī termiņa, ņemot vērā šajā lietā izvirzītos it kā neparedzētos apstākļus.

Lietas dalībnieku prasījumi

¹⁹ Apelācijas sūdzībā apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz Tiesu:

— atcelt pārsūdzēto rīkojumu;

— atzīt par pieņemamu tās celto prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un nodot lietu izskatīšanai Vispārējā tiesā vai

— pakārtoti — nodot lietu atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā, lai tā lemj par minētās prasības pieņemamību.

²⁰ Komisija lūdz Tiesu apelāciju noraidīt un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelāciju

- 21 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 119. pantu, ja apelācija ir acīmredzami nepieņemama vai nepamatota, Tiesa var jebkurā laikā pēc tiesneša referenta ziņojuma un ģenerāladvokāta uzklaušanās noraidīt apelāciju ar motivētu rīkojumu, neuzsākot mutvārdu procesu.
- 22 Šajā lietā Tiesa uzskata, ka lietas materiāli atklāj situāciju pietiekami skaidri, lai noraidītu apelācijas sūdzību kā acīmredzami nepamatotu, pieņemot šādu rīkojumu.

Lietas dalībnieku argumenti

- 23 Apelācijas sūdzības iesniedzēja Pirmās instances tiesai pārmet kļūdas tiesību piemērošanā pieļaušanu, pārsūdzētā rīkojuma 20. punktā nolemjot, ka no Savienības procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošanas var atkāpties tikai pavisam īpašos gadījumos, ja pastāv neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara.
- 24 Saskaņā ar apelācijas sūdzības iesniedzējas teikto šāda pieeja esot neatbilstoši šaura un tajā netiekot vismaz adekvāti ņemta vērā tiesību uz krimināllietas izskatīšanu tiesā, kriminālprocesa tiesiskuma principa un samērīguma principa nozīme, kā arī vispārīgā vajadzība novērst netaisnīgu iznākumu.

- 25 Runājot, pirmkārt, par pamattiesībām vērsties tiesā, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka lielle naudas sodi, kas uzlikti par saskaņotām darbībām, kuras pārkāpj konkurences tiesības, attiecas uz kriminālām apsūdzībām ECPAK 6. panta 2. punkta izpratnē. Tā šajā ziņā atsaucas uz Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā *C-199/92 P Hüls/Komisija* (*Recueil*, I-4287. lpp., 149. un 150. punkts), kā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2006. gada 23. novembra spriedumu lietā *Jussila* pret Somiju (*Recueil des arrêts et décisions* 2006-XIII, 43. punkts).
- 26 Šīs pamattiesības esot vispārējs Savienības tiesību princips, it īpaši atsaucoties uz 1998. gada 22. septembra spriedumu lietā *C-185/97 Cooté* (*Recueil*, I-5199. lpp., 21. punkts un tajā minētā judikatūra), kas turklāt esot apstiprināts arī 2000. gada 7. decembrī Nicā pasludinātās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV C 364, 1. lpp.) 47. pantā.
- 27 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka tiesiskās drošības principu un tiesiskās palāvības aizsardzības principu nevarot piemērot absolūtā veidā, jo tiesiskās drošības principam ir jāpastāv vienlaikus un jātiek piemērotam saskaņoti ar tiesiskuma principu. Starp šiem principiem esot jānodrošina līdzsvars un zināmos apstākļos tiesiskuma principam esot jāpiešķir svarīgāka nozīme, par ko liecinot judikatūra; šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja min 1961. gada 22. marta spriedumu apvienotajās lietās 42/59 un 49/59 *Snupat/Augstā iestāde* (*Recueil*, 101. un 159. lpp.), 1983. gada 21. septembra spriedumu apvienotajās lietās no 205/82 līdz 215/82 *Deutsche Milchkontor u.c.* (*Recueil*, 2633. lpp.) un 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-273/04 *Polija/Padome* (*Recueil*, I-8925. lpp.).
- 28 Treškārt, samērīguma princips prasot, lai pasākums būtu piemērots un vajadzīgs izvirzītā mērķa sasniegšanai un neuzliktu privātpersonai pārlietu nastu salīdzinājumā ar šo mērķi.

- 29 Saistībā vispirms ar pamattiesībām vērsties tiesā Pirmās instances tiesa neesot ņēmusi vērā naudas soda krimināltiesisko raksturu, kaut gan šo tiesību pilnīga un efektīva aizsardzība krimināllietās esot būtiska.
- 30 Vēl Pirmās instances tiesa neesot paskaidrojusi, kāpēc samērīguma princips nav jāņem vērā, pamatojot atkāpi no noteikumiem par procesuālajiem termiņiem. Šajā jautājumā pārsūdzētajā rīkojumā turklāt un daudz būtiskāk esot pieļauta kļūda tiesību piemērošanā nepareizas šī principa piemērošanas dēļ.
- 31 Visbeidzot, Pirmās instances tiesa kļūdaini neesot ņēmusi vērā vairākus faktorus, kas tai bija jāapsver samērīguma principa piemērošanai. Runa it īpaši esot par to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja prasībā atcelt tiesību aktu apstrīd lielo krimināltiesisko sodu, ka prasības celšanas termiņš Pirmās instances tiesā ir nokavēts tikai par vienu dienu un ka sekas apelācijas sūdzības iesniedzējai un tai nodarītie zaudējumi prasības neieņemamības gadījumā termiņa nokavējuma dēļ nebūtu samērīgi ar sekām, kādas lēmumam par prasības atzīšanu par pieņemamu būtu Komisijai.
- 32 Komisija atsauca uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru par ECPAK 6. panta 2. punktu, it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Jussila* pret Somiju, no kura izrietot, ka:
- lai novērtētu, vai sods ir krimināltiesisks un tātad vai apsūdzība ir “krimināla” ECPAK 6. panta izpratnē, ir jāizmanto trīs kritēriji, proti, soda kvalifikācija attiecīgajā valstī, pārkāpuma raksturs un soda bargums;

- sodi, kas pieder pie krimināltiesību “kodola”, tāpēc ka tie tā ir kvalificēti valsts tiesībās (pirmais kritērijs), ir jānošķir no citas kategorijas sodiem, kurus var uzskatīt par “krimināliem” tikai otrā un trešā kritērija aspektā;

 - naudas sodi konkurences jomā ietilpst šajā pēdējā kriminālsodu kategorijā un tāpēc neietilpst krimināltiesību “kodolā”, tāpēc ECPAK 6. panta daļā, kas attiecas uz krimināltiesībām, ietvertās garantijas nav obligāti piemērojamas maksimāli stingri.
- 33 Saskaņā ar Savienības tiesībām sodiem, kas uzlikti saskaņā ar Savienības konkurences tiesībām, nav krimināltiesību rakstura.
- 34 Komisija turklāt apgalvo, ka apgalvotā brīvība termiņu jautājumā, kas esot raksturīga zināmām valstu sistēmām, nedod iemeslu atzīt vispārīgu Savienības tiesību principu.
- 35 Tā turklāt uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai bija tiesības vērsties tiesā tāpat kā visām citām sabiedrībām, kurām ir uzlikts naudas sods saskaņā ar Savienības konkurences tiesībām. Tas, ka nav ievērots termiņš, no kura ir atkarīga šo tiesību izmantošana, esot atšķirīgs jautājums, un tas tā ir noticis apelācijas sūdzības iesniedzējas vainas dēļ neatkarīgi no tā, vai tas ir noticis, rīkojoties labticīgi vai nē.
- 36 Runājot par samērīguma principu, Komisija apgalvo, ka šajā lietā tiesības vērsties tiesā nav nepamatoti apdraudētas noteikumu par termiņiem piemērošanas dēļ.

- 37 Šie noteikumi tiekot piemēroti jau ilgu laiku, un judikatūrā esot atzīts, ka tie nerada īpašas grūtības. Komisija uzskata, ka šajā lietā nevar pamatoti apgalvot, ka “labticīgi” prasības celšanas termiņa aprēķinā pieļauta kļūda būtu attaisnojama.
- 38 Pirmās instances tiesa esot pilnībā ievērojusi samērīguma principu, piemērojot Tiesas Statūtu 45. panta otro daļu, kas, tā kā tajā ir paredzētas atkāpes no minētajiem termiņiem izņēmuma apstākļos, ļauj nodrošināt šī principa ievērošanu.
- 39 Turklāt minēto procesuālo termiņu ievērošana nevarot būt atkarīga no tādiem aspektiem kā uzliktā naudas soda lielums vai pārkāpēja finanšu līdzekļi. Apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības pieprasīt zaudējumu atlīdzību no tās pārstāvjiem turklāt liedzot šos apstākļus uzskatīt par nozīmīgiem.
- 40 Visbeidzot Komisija norāda, ka, tā kā *Del Monte* tiesvedībā, ko tā ir ierosinājusi Vispārējā tiesā, ir izvirzījusi pamatus, ar kuriem tā it īpaši apstrīd apelācijas sūdzības iesniedzējas dalību attiecīgajā pārkāpumā, un tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējai tika atļauts iestāties šajā lietā, Vispārējai tiesai nāksies izskatīt lielāko daļu apstrīdētā lēmuma daļu, kas uz to attiecas. Taču, ja tā atceltu šīs apstrīdētā lēmuma daļas, Komisija uzskata, ka tā no tā varēs izdarīt secinājumus attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju, kaut gan tai juridiski tas neesot jādara.

Tiesas vērtējums

- 41 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no Savienības tiesiskā regulējuma par procesuālajiem termiņiem piemērošanas saskaņā ar Tiesas Statūtu 45. panta otro daļu var atkāpties tikai pavisam īpašos gadījumos, ja pastāv neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara, jo šo noteikumu strikta piemērošana ir jānodrošina saskaņā ar tiesiskās drošības prasību un nepieciešamību novērst jebkādu diskrimināciju vai patvaļīgu rīcību tiesvedībā (skat. it īpaši 2005. gada 18. janvāra rīkojumu lietā C-325/03 P *Zuazaga Meabe*/ITSB, Krājums, I-403. lpp., 16. punkts, kā arī 2008. gada 3. jūlija rīkojumu lietā C-84/08 P *Pitsiorlas*/Padome un ECB, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 No judikatūras izriet arī, ka Savienības tiesiskajā regulējumā par procesuālajiem termiņiem prasības celšanai atvainojamas maldības jēdziens, kas ļauj to tiem atkāpties, paredz vienīgi izņēmuma apstākļus, kuros attiecīgā iestāde ir rīkojusies tādā veidā, kas pats par sevi vai noteicošā mērā ir varējis radīt pieļaujamu apjukumu labticīgas attiecīgās personas prātā, kura izrādījusi rūpību, kādai jāpiemīt pienācīgi informētam uzņēmējam (skat. it īpaši 2010. gada 14. janvāra rīkojumu lietā C-112/09 P *SGAE*/Komisija, Krājums, I-351. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Apelācijas sūdzības iesniedzēja Pirmās instances tiesā nav minējusi, ka termiņa nokavējumu varētu pamatot ar tādiem apstākļiem, kuri būtu jākvalificē kā neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara.
- 44 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzībā arī nav skaidri norādījusi iebildumu par to, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā rīkojuma 21. punktā atteicās atzīt, ka tā bija pieļāvusi attaisnojamo kļūdu.

- 45 Šajā ziņā noteikti var norādīt, ka vienā lietā par Komisijas lēmumu, ar kuru bija uzlikts naudas sods saskaņā ar EKL 81. pantu un kurā bija pieļauta līdzīga kļūda prasības celšanas termiņu aprēķinā kā šajā lietā, Tiesa atteicās atzīt attaisnojamas kļūdas pastāvēšanu, it īpaši nolemjot, ka Vispārējās tiesas Reglamenta 101. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu formulējums ir skaidrs un nerada īpašas interpretācijas grūtības (iepriekš minētais rīkojums lietā *SGAE/Komisija*, 24. punkts).
- 46 Apelācijas sūdzības iesniedzēja turpretim apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nolemjot, ka no Savienības procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošanas nevar atkāpties citos gadījumos kā vien neparedzētu apstākļu vai nepārvaramas varas gadījumā.
- 47 Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka atkāpes no šī tiesiskā regulējuma būtu jāatļauj arī tādos gadījumos, kad ir jāievēro pamattiesības vērsties tiesā, tiesiskuma princips un samērīguma princips, un vispārīga vajadzība novērst netaisnīgu iznākumu. Šāda atkāpe esot obligāta it īpaši tad, ja attiecīgā prasība ir par Komisijas lēmumu, ar kuru ir uzlikts liels naudas sods, kas būtu kvalificējams kā kriminālsods, un tādējādi pret apelācijas sūdzības iesniedzēju ir izvirzīta krimināla apsūdzība ECPAK 6. panta 2. punkta izpratnē.
- 48 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka ECPAK 6. pantā nodibinātais princips, proti, nodrošināt visām personām taisnīgu tiesu, kas ir atzīts Savienības tiesību sistēmā, neliedz paredzēt termiņu prasības celšanai tiesā (1987. gada 1. aprīļa spriedums lietā 257/85 *Dufay/Parlaments, Recueil*, 1561. lpp., 10. punkts).

- 49 Tiesa ir arī atzinusi, ka tiesības uz efektīvu tiesas aizsardzību nekādi neietekmē strikta Savienības procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošana, kas saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbilst tiesiskās drošības prasībai un vajadzībai novērst jebkādu diskrimināciju vai patvaļīgu rīcību tiesvedībā (2002. gada 17. maija rīkojums lietā C-406/01 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-4561. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Vēl no judikatūras izriet, ka atkāpi no minētā tiesiskā regulējuma nevar pamatot ar to, ka tiek apdraudētas pamattiesības. Tiesību normas, kas reglamentē termiņus prasību celšanai, ir saistītas ar sabiedrisko kārtību, un tiesai tās ir jāpiemēro tā, lai nodrošinātu tiesisko drošību un indivīdu vienlīdzību likuma priekšā (2007. gada 18. janvāra spriedums lietā C-229/05 P *PKK* un *KNK*/Padome, Krājums, I-439. lpp., 101. punkts).
- 51 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka visos gadījumos, kad ir nokavēts procesuālais termiņš prasības celšanai par lēmumu, ar kuru ir uzlikts liels naudas sods par konkurences tiesību pārkāpumu, tiesību uz efektīvu tiesas aizsardzību, kā arī tiesiskuma un samērīguma principu ievērošanai ir vajadzīgs, lai Savienības tiesa līdzsvarotu, no vienas puses, šī termiņa nokavējuma nozīmi un to, cik lielā mērā ar šo nokavējumu ir ietekmēts šī termiņa noteikšanas pamatā esošais mērķis, un, no otras puses, sekas, kādas prasītājam rodas prasības noraidīšanas dēļ, tāpēc ka tā ir celta ar nokavēšanos.
- 52 Taču šādu atkāpi, kas piemērota atkarībā no konkrētās lietas apstākļiem, pat ja Savienības tiesa to varētu īstenot neatkarīgi no šī rīkojuma 50. punktā norādītā, ka noteikumi par termiņiem ir saistīti ar sabiedrisko kārtību, būtu grūti savienot ar Savienības tiesiskā regulējuma prasību celšanas termiņu jomā mērķi, proti, nodrošināt tiesiskās

drošības prasību un vajadzību novērst jebkādu diskrimināciju vai patvaļīgu rīcību tiesvedībā.

- 53 Katrā ziņā bez vajadzības noskaidrot, vai tādām naudas sodam, kāds apelācijas sūdzības iesniedzējai ir uzlikts apstrīdētajā lēmumā, ir krimināltiesību raksturs ECPAK 6. panta 2. punkta izpratnē, ir jānorāda, ka tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā, kuru īpašs aspekts ir tiesības celt prasību tiesā, nav absolūtas un ir pakļautas ierobežojumiem, kas ir netiešā veidā pieļauti it īpaši prasības pieņemamības nosacījumos, jo tām pēc to rakstura ir vajadzīgs valsts tiesiskais regulējums, kas šajā ziņā ir zināma rīcības brīvība. Šie ierobežojumi nevar ierobežot indivīdam doto iespēju vērsties tiesā tādā veidā vai tādā apmērā, ka tiktu apdraudēta tā tiesību uz lietas izskatīšanu tiesā būtība. Visbeidzot tiem ir jābūt likumīgam mērķim un ir jāpastāv saprātīgam samērīgumam starp izmantotajiem līdzekļiem un izvirzīto mērķi (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1998. gada 28. oktobra spriedums lietā *Pérez de Rada Cavanilles* pret Spāniju, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-VIII, 44. punkts).
- 54 Tāpat ir jānorāda, ka indivīdiem ir jāsaņem, ka tiesiskais regulējums par termiņiem, kas ir jāievēro, lai celtu prasību, tiks piemērots, tāpēc ka tas ir paredzēts, lai nodrošinātu pareizu tiesvedību un it īpaši tiesiskās drošības principa ievērošanu. Tomēr šim tiesiskajam regulējumam vai tā piemērošanai nebūtu jāliedz indivīdam izmantot pieejamu tiesiskās aizsardzības līdzekli (iepriekš minētais Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā *Pérez de Rada Cavanilles* pret Spāniju, 45. punkts).
- 55 Nevar apgalvot, ka Savienības procesuālo termiņu tiesiskais regulējums un tā piemērošana šajā lietā būtu apelācijas sūdzības iesniedzējai liegusi pret apstrīdēto lēmumu izmantot pieejamu tiesību aizsardzības līdzekli.

- 56 Lai gan divu mēnešu termiņš, protams, ir ierobežojums tiesībām vērsties tiesā, šis ierobežojums acīmredzami neapdraud šo tiesību būtību, un tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka noteikumi par šī termiņa aprēķināšanu, ieskaitot šajā lietā apstrīdētos, ir skaidri un nerada īpašas interpretācijas grūtības, kā jau ir norādīts šī rīkojuma 45. punktā.
- 57 Šajos apstākļos nozīme ir arī tam, ka prasības celšanas termiņa nokavējums šajā lietā ir noticis tikai apelācijas sūdzības iesniedzējas padomdevēju pieļautas kļūdas dēļ, ko, kā norādīts šī rīkojuma 45. punktā, nevar uzskatīt par attaisnojamu kļūdu, kas ļautu atkāpties no prasību celšanas termiņu noteikumiem.
- 58 Tas tā ir, arī ņemot vērā šī rīkojuma 41. punktā norādīto faktu, ka atkāpes šāda termiņa nokavējuma gadījumā ir paredzētas neparedzētu apstākļu vai nepārvaramas varas gadījumā.
- 59 No tā izriet, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā rīkojuma 23. punktā ir pareizi nolēmusi, ka tiesības uz efektīvu tiesas aizstāvību ir bijušas atbilstoši aizsargātas ar apelācijas sūdzības iesniedzējas iespēju celt prasību par tai negatīvo lēmumu EKL 230. pantā paredzētajā termiņā un ka šīs tiesības nekādi nav ietekmējusi strikta Kopienų procesuālo termiņu tiesiskā regulējuma piemērošana. Tātad, tāpat nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, Pirmās instances tiesa tajā pašā punktā nolēma, ka minētajos apstākļos ne tiesības vērsties tiesā, ne samērīguma princips nepamatoja atkāpi no šī prasības celšanas termiņa.
- 60 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas sūdzība ir noraidāma kā acīmredzami nepamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁶¹ Atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriet apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]